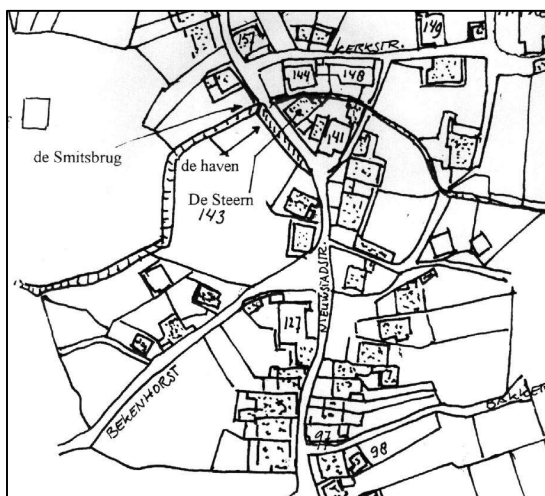

OVER “OALE BOORNSEN” 7

Een dwaalspoor

Nog voordat ik de geboorteaktes van de drie Johannussen in Hengelo opgespoord had, kwam ik in de archieven in Borne ene *Franciscus Wegters* tegen. Dat was in de tijd dat ik druk bezig was te achterhalen wie de hand had gehad in de kennismaking van *Geziena Korf* en *Hendrik Wegter*. Genoemde *Franciscus* was getrouwd met *Catharina Elisabeth Hesselman*. Zij was een dochter van *Hendrik Hesselman* en *Cornelia Korf* van huisnummer 149. *Catharina* moest dus tante zeggen tegen *Geziena*, de kasteleinse op “de Steern”.

Detail van de kaart van de oude dorpskern van Borne.

Bij de bovenrand huis nummer 149 van Hesselman gelegen aan de Kerkstraat. Boven midden op nummer 143 was het schipperscafé “de Steern”, nabij de Smitsbrug met daarvoor, gearceerd aangegeven, “de haven”.

Het huwelijk van *Frans* en *Catharina* werd voltrokken op 11 september 1863. *Frans*, geboren op 30 juli 1839, is de zoon van *Johannes Wegters* en *Gesina Hofstee*. Dus, lijkt het mij het meest waarschijnlijk dat dit *Johannus Wegter I* is, geboren in 1799, die nadat hij weduwnaar geworden was, hertrouwde met *Gesina Hofstee*.; waarschijnlijk een broer van *Hendrik*. Misschien is deze de koppelaar. In elk geval heeft zijn zoon een relatie met een nichtje van *Geziena Korf* de weduwe.

De huwelijksakte van 1 september 1838 van *Johannus* en *Gesina Hofstee* geeft uitsluitel. *Johannus* was inderdaad de zoon van *Frederik Wegter* en *Dina Oude Breuil*. *Frederik* was wever en oud 29 jaar. *Gesina* was een dochter van *Franciscus Hofstee*, wieldraaier en *Hermina Kösterink* (op alle andere aktes heet ze *Willemina*). Er was niets gekoppeld, want *Johannus* en *Gesina* trouwden 5 jaar later dan *Hendrik* en *Geziena*. Iedereen die op het gemeentehuis bij het huwelijk aanwezig was moest getuigen dat *Hermina* dezelfde was als *Willemina*. Nog blijft de vraag wie dan wel *Hendrik* en *Geziena* koppelde.

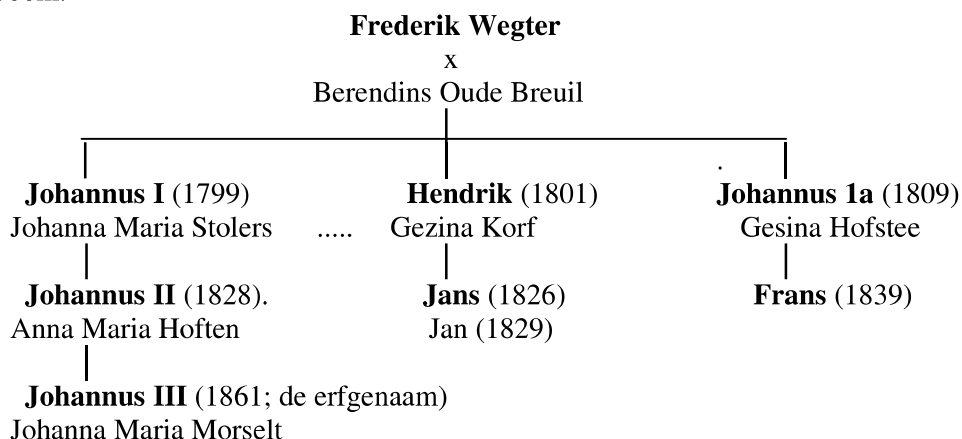
Bovenbedoelde *Johannus* is wel een vreemde. Uit zijn leeftijdsopgave van 29 jaar bij het huwelijk in 1838 is af te leiden dat hij ongeveer in 1809 geboren moet zijn, terwijl *Johannus I* in 1899 geboren was. Hebben we hier mogelijk met een schrijf- of een rekenfout te doen? Het werd tijd om weer eens in Hengelo te gaan zoeken.

Rampen in de Steern en de erfenis

We weten al dat *Johannus III Wegter* op “de Steern” kastelein en kleermaker was, maar hoe kwam hij daar terecht? *Hendrik* had toch 2 stiefzonen, kinderen van *Geziena Korf*? Waarom volgde *Johannus III Hendrik Wegter* op? Dat lag helemaal niet zo voor de hand. *Hendrik* was

Maart 2006

n.l. groot-oud-oom van *Johannus III*. Kijk maar eens naar het volgende stukje van de stamboom:

Om te bewijzen dat *Hendrik* over de erfenis kon beschikken moest worden aangetoond dat *Geziena* en haar zoons reeds waren overleden. Eigen kinderen had *Hendrik* niet, anders waren zij de erfgenamen geweest. Wel had het hele gezin *Wegter-Holtkamp*, stiefvader, moeder en zoons, elkaar bij akte bij notaris *Egbert Wilmink* als erfgenaam benoemd. Onderzoek leerde dat:

Jans Holtkamp was overleden op 18 maart 1850, 24 jaar oud,

Jan Holtkamp was overleden op 1 april 1867, 38 jaar oud,

Geziena Holtkamp-Korf was overleden op 28 april 1867.

Geziena overleed nog geen maand na *Jan*, dus *Hendrik* stond er alleen voor... Hij moest een opvolger zoeken want hij was zelf bijna 65 jaar. 't Meest voor de hand liggend was dat dat *Frans Wegters*, de zoon van zijn jongste broer *Jannes*, zou zijn. Deze woonde ook het dichtst bij, n.l. bij de Oude Kerk. *Frans* was op 11 september gehuwd met een nichtje van zijn vrouw, Catharina Elisabeth Hesselman. De enige broer van *Frans*, *Wilhelmus*, geboren in 1841, was op 8-jarige leeftijd overleden. *Frans* was familie van hem en *Catharina* was familie van *Geziena*, dus hen moest hij het eerst vragen.

Frans de enig overgebleven zoon van broer *Jannes*, was 28 jaar en *Catharina*, nichtje van zijn overleden vrouw *Geziena*, was 32 jaar. Zij hadden al twee kinderen: *Gesiena*, geboren op 17 juli 1864 en *Johannus Hendrikus*, geboren op 13 mei 1866. Het oudste kind was dus twee en een half en het jongste was nog geen jaar oud. *Frans* was damastwever net als zijn vader *Jannes* die zich overigens *Wegters* noemde. Zij hadden een best bedrijf en een groot huis, midden in het dorp, geërfd van wieldraaier *Hofstee*. Vader *Jannes* was 58 jaar en werkte nog volop mee. Nee, *Frans* bedankte voor de erfenis. Zijn eigen bedrijf draaide veel te goed.

Bernard, *Hendriks* oudste broer, was getrouwd op de "Schiphorst" in Dulder, Saasveld. *Johanna Maria* en hij hadden 10 kinderen gehad, waarvan er toen, in 1867, al 6 waren overleden. Zij hadden van deze kinderschaar toen nog één zoon, *Jans*, en drie dochters overgehouden. Zij waren net in diepe rouw. Hun zoon, *Jans*, die volwassen was geworden en opvolger zou worden op de boerderij de "Schiphorst" was 3½ maand ervoor overleden. Hun dochter, *Renella Maria*, woonde bij hen in met een gezin van 6 kinderen. Zij was toen 7 maanden in verwachting van het zevende kind. *Bernard* had 3 kleinzoons en 3 kleindochters.

Maart 2006

Jans jr. was 13 jaar, *Gerard 9* en *Gerrit Jan* was 6. Er was daar teveel verdriet om het verlies van de in januari overleden *Jans*. En *Bernard*, toen 76 jaar oud, moest met hulp van zijn drie kleinzoons de boerderij draaiende zien te houden.

Broer Jan I, op “*de Wegter*“, had twee zoons: *Jan II*, 39 jaar oud en de opvolger, was getrouwd en zijn vrouw *Anna Maria*, was in verwachting van het zesde kind; *Gerard*, 29 jaar en ongehuwd, was verknocht aan de boerderij (misschien was “verknecht”, als dat woord al bestond, nog wel een beter woord geweest). *Gerard* was een echte boerenknecht en ook niet erg geschikt als tapper. *Jan II* had 3 zoons en 2 dochters. *Jan III* was op 20 februari 6 jaar geworden, *Bernard* was 4 en *Gerard* was 2 jaar oud.

Broer Gerard, die op “*de Fotte*” was getrouwd, had twee zoons gehad. De jongste was net een jaar ervoor overleden en de overgebleven zoon was drie jaar daarvoor op de boerderij in getrouwd.

Of *Hendrik* er over gedacht heeft om een kind van zijn zussen als erfgenaam te benoemen, weet ik niet, maar voor de duidelijkheid nemen we ook daar even een kijkje.

Zus Janna Mulder-Wegter woonde in Zenderen op de boerderij “*den Belt*”. Haar oudste zoon *Johannus*, 46 jaar oud, was opgevolgd. Hij had een gezin met 3 kinderen. Haar tweede zoon, *Antonie*, was 43 jaar, ongehuwd en schoenmaker. Blijkbaar geen van beiden kandidaat. Dan kwam *Bernard*, 39 jaar oud. Deze was 15 jaar geleden naar Pruisen vertrokken. Dan nog twee zoons van 34 en 24 jaar die na hun militaire dienst *Bernard* achterna gegaan zijn naar Duitsland.

Zus Henrica Grimberg-Wegter had twee zoons: *Johannus Antonius*, 30 jaar oud en *Antonie*, 24 jaar oud, beiden opgeleid tot schoenmaker. *Antonie* had net een nieuwe baan geaccepteerd in Delden waar hij op 16 mei 1867 moest beginnen.

Dus alleen op “*de Wegter*” waren drie kandidaten. Maar de oudste, *Jan III*, was pas 6 jaar oud. Opeens kreeg *Hendrik* een goed idee, maar daarover vertellen we een volgende keer...

R. van Gothem.

DE OALE SCHÖPPE GEOPEND

Na koffie met krentenwegge in het Bussemakerhuis en een korte huifkartocht door Oud Borne, werd op 12 december j.l. De Oale Schöppe op het Erve Mösselboer geopend. De opening werd, na enkele toespraken op de deel van het erve, verricht door “Richter” Nico Lansink Rotgerink, samen met eigenaar Jan Hassels Mönning. Na het doorknippen van de touwen kon de vlag van Borne verwijderd worden en de deuren geopend. Daarna mochten de circa 80 bezoekers het inwendige van schuur bewonderen waarin een permanente tentoonstelling over de Meyershof is ondergebracht. De schuur is schakel in de Twentse Wegge Route, maar zal ook gebruikt worden als vergader- en archiefruimte voor onze vereniging. Wij wensen eenieder geluk met deze culturele uitbreiding.

Redactie.